

A photograph showing a man in a light blue shirt and dark trousers speaking to a group of people in a modern office or conference room. He is gesturing with his hands while speaking. In the foreground, a woman in a red jacket is seated, facing him. Another person is standing to the left. The background features a large red wall with a white zipper graphic running diagonally across it, and a large, illuminated chandelier.

Antikorupcijska politika

Coca-Cola
Hellenic Bottling Company

Sadržaj

Opseg ove politike/Administriranje/Traženje smjernica	stranica 1
Finansijska evidencija i dokumentacija	stranica 2
Nikad se ne služimo podmićivanjem!	stranica 2
Izbjegavanje osvete	stranica 3
Šta je mito?	stranica 3
Podmićivanje povezano s državnim službenicima	stranica 4
Ko je 'državni službenik'?	stranica 4
Šta je podmićivanje državnog službenika?	stranica 5
Nuđenje ili primanje poklona i usluga reprezentacije	stranica 10
Obilasci naših pogona i demonstracija naših proizvoda; Gostoprivrstvo, putovanja i smještaj	stranica 12
Vrhunski događaji	stranica 13
Lobiranje	stranica 13
Dobrotvorni prilozi	stranica 14
Politički prilozi	stranica 15
Angažiranje trećih strana – Općenito	stranica 15
Angažiranje trećih strana koje stupaju u interakciju s državnim službenicima – Prethodna detaljna procjena i odobrenje	stranica 16
Angažiranje trećih strana koje stupaju u interakciju s državnim službenicima – Ugovaranje i nadzor odnosa	stranica 17
Prijavljivanje kršenja	stranica 18

Pismo generalnog izvršnog direktora

Poštovani članovi tima,

Naš uspjeh ovisi o napretku naših zajednica. Korupcija je jedna od najvećih prijetnji takvom napretku. Obavezni smo igrati svoju ulogu i zauzeli smo veoma jasan stav o ovom pitanju: imamo nultu toleranciju prema bilo kojem obliku mita i korupcije!

Znam da poslujemo na nekim teškim tržištima na kojima kompanije ponekad mogu odlučiti da učestvuju u koruptivnim postupcima. To nije naš izbor i to nikad ne može biti izgovor za naše ponašanje.

Ovu Antikorupcijsku politiku odobrio je Operativni odbor kao i Upravni odbor, koji s Odborom za unutrašnju reviziju i rizik ima sveukupnu odgovornost za njeno provođenje. Antikorupcijska pravila već predstavljaju dio našeg Kodeksa poslovnog ponašanja. Ova zasebna politika kreirana je kako bi se osigurali detaljniji, praktični savjeti koji će vam pomoći u otkrivanju i sprečavanju mita i korupcije koji bi mogli biti povezani s kompanijom Coca-Cola HBC. Posebno je važno da oni koji redovno komuniciraju s državnim službenicima veoma pažljivo pročitaju ove smjernice.

Želio bih vas uvjeriti da niste sami u suočavanju s izazovima opisanim u ovoj politici. Pitanja korupcije i mita mogu biti složena i stresna. Uvijek biste trebali potražiti pomoć rukovodioca i savjet službenika za etička pitanja i poštivanje propisa ukoliko imate bilo kakvih pitanja ili nedoumica.

Svi želimo biti ponosni na zajednice u kojima živimo i na mjesto u koje idemo raditi svaki dan. Integritet je jedna od naših ključnih vrijednosti koju moramo prakticirati i promovirati u svemu što radimo. Hvala što mi se pridružujete u ovim nastojanjima.

S poštovanjem,
Zoran Bogdanović
generalni izvršni direktor

Opseg ove politike/Administriranje/ Traženje smjernica

Svi zaposlenici, rukovodioci, članovi Upravnog odbora, direktori kompanije Coca-Cola HBC i njene podružnice širom svijeta u stopostotnom ili većinskom vlasništvu ili pod nadzorom (zajedno „kompanija“) moraju se suzdržati od učestvovanja u bilo kakvom obliku podmićivanja ili korupcije, bez obzira na državljanstvo, prebivalište ili lokaciju. Svako zajedničko ulaganje koje kompanija kontrolira mora usvojiti sličnu antikorupcijsku politiku. Tamo gdje učestvujemo, ali ne kontroliramo zajedničko ulaganje, potaknut ćemo svoje partnere da ispune zahtjeve Politike u našem zajedničkom ulaganju.

Primjenjivim antikorupcijskim zakonima također se zabranjuju koruptivne isplate koje vrši bilo koja treća strana koja djeluje u ime Kompanije, uključujući dobavljače, distributere, agente, konsultante i izvođače. To uključuje podizvodače ili konsultante koje su treće strane angažirale da rade u ime Kompanije. Mnoga načela ove politike odnose se i na naše dobavljače, distributere, agente, savjetnike i zaposlene po ugovoru kroz naša **Načela za rad dobavljača**.

Ako imate pitanje ili nedoumicu, dostupne su vam kolege **zadužene za etička pitanja i poštivanje propisa** koje vam mogu ponuditi smjernice za rad. Svi zahtjevi za odobrenje ili prijavu moraju im se podnijeti putem COBC portala (dostupan na internetskoj adresi www.coca-colahellenic.ethicspoint.com). Od vaše uloge ovisi kojem se savjetniku za etička pitanja i poštivanje propisa trebate obratiti:

- Zaposlenici unutar jedne zemlje: direktor Odjela za pravne poslove u zemlji
- Generalni direktori i zaposlenici poslovnih funkcija Grupe: Glavni savjetnik za poštivanje propisa
- Odbor i članovi upravnog odbora: Generalni savjetnik

Smjernice djelovanja uvijek možete tražiti i od neposrednog rukovodioca.

Neophodno je da poхађате обавезне програме обuke koje organizira kompanija kako biste osigurali da razumijete sve primjenjive zakone protiv mita i korupcije i postupate u skladu s tim zakonima.

Finansijska evidencija i dokumentacija

Sve isplate i troškovi koji se odnose na pružanje ili primanje stavki od vrijednosti prema pravilima ove politike moraju se u potpunosti i tačno evidentirati u **Antikorupcijskim knjigovodstvenim karticama glavne knjige** u skladu s važećim računovodstvenim pravilima. Objasnjenje kako se ta pravila primjenjuju na poklone i usluge reprezentacije možete pronaći u lokalnim **Pravilima o poklonima i uslugama reprezentacije**.

Nikad se ne služimo podmićivanjem!

Kompanija primjenjuje politiku nulte tolerancije prema podmićivanju, korupciji ili kršenju ove politike.

Podmićivanje i korupcija zabranjeni su zakonom. Praktično sva područja pravne nadležnosti zabranjuju podmićivanje službenika lokalne uprave; mnoga područja pravne nadležnosti zabranjuju podmićivanje inostranih službenika javnog sektora, kao i podmićivanje u privatnom sektoru ili 'komercijalno' podmićivanje, poznato i kao 'provizije'. Ovom politikom zahtjeva se poštivanje svih takvih zakona. Podmićivanje i korupcija našu kompaniju i uključene osobe mogu izložiti velikim pravnim rizicima, kao i rizicima od gubitka ugleda, uključujući značajne novčane kazne i moguće zatvorske kazne. Kršenje ove politike ili neotkrivanje kršenja ove politike kojih ste svjesni ili ste trebali biti svjesni rezultirat će disciplinskim postupkom (uključujući mogućnost prekida radnog odnosa) i može se prijaviti organima za provođenje zakona, koji mogu pokrenuti krivični postupak protiv vas.

Izbjegavanje osvete

Kompanija će strogo poštovati pravilo izbjegavanja osvete kako bi se izbjeglo podmićivanje i korupcija i omogućilo poštivanje ove politike. Nijedan zaposlenik neće nikada biti kažnen kroz ocjene rada, kompenzaciju ili na bilo koji drugi način zbog odbijanja plaćanja mita ili zbog prijavljivanja sumnji o mogućem podmićivanju ili korupciji u koje je uključena kompanija. Slično tome, poslovni učinak neće se ocjenjivati negativno za kašnjenja ili finansijske gubitke koji su rezultat vašeg odbijanja plaćanja mita.

Šta je mito?

‘Podmićivanje’ predstavlja čin **direktnog ili indirektnog davanja, nuđenja, obećavanja ili odobravanja nabavljanja bilo koje stavke od vrijednosti**, uključujući i bilo koju prednost nekoj osobi kako bi se tu osobu koja prima mito ili neku drugu osobu potaklo da nepropisno obavlja funkciju ili aktivnost ili nepropisno koristi diskreciono pravo.

‘Podmićivanje’ također uključuje čin **direktnog ili indirektnog traženja, pristanka na primanje ili prihvatanja bilo koje stavke od vrijednosti**, uključujući bilo koju prednost koja potiče vas ili nekog drugog na nepropisno obavljanje odgovarajuće funkcije ili aktivnosti ili nepropisno korištenje diskrecionog prava.

Mito može biti **‘bilo šta od vrijednosti’** i može uključivati novac, zajmove, priloge ili donacije, poklone, usluge reprezentacije, putovanja, ponude za zapošljavanje, refundacije, popuste, besplatne proizvode, drugu robu, usluge ili bilo šta drugo za što se može smatrati da ima vrijednost.

Mito također može biti u obliku ‘nagrade’ i biti isplaćeno nakon što primalac nepropisno izvrši svoju dužnost ili obavezu.

Primjer

Zaposlenik direktoru kompanije klijenta i njegovoj porodici osigurava raskošno putovanje preko vikenda kako bi utjecao na klijenta da favorizira kompaniju u konkurenčkom prodajnom postupku.

Primjer

Prihvatanje stažiranja za vašeg člana bliže rodbine od klijenta s kojim pregovarate u ime kompanije.

Primjer

Jedan od naših dobavljača ugostiteljskih usluga nudi besplatno snabdijevanje hranom i pićem našoj rukovoditeljici objekata za njenu privatnu rođendansku zabavu.

Primjer

Nuđenje skupih karata za nogometnu utakmicu državnoj službenici nakon što je dala dozvolu za naše poslovne prostorije.

Podmićivanje povezano s državnim službenicima

Iako nikada ne smijete nikome nuditi mito niti primati mito od bilo koga, morate biti posebno obazrivi da ne učestvujete u bilo kakvom podmićivanju ili neprimjerenum odnosima s državnim službenicima (kako je definirano u nastavku). Kako bi se izbjegli potencijalni problemi, naša pravila o tome šta se može smatrati podmićivanjem državnog službenika ponekad su mnogo stroža nego za privatne stranke. Naprimjer, naša Pravila o poklonima i uslugama reprezentacije ponekad sadrže stroža pravila za stupanje u interakciju s državnim službenicima u odnosu na pravila za poslovanje s poslovnim partnerima (kako je definirano u nastavku). Pored toga, u nekim se zemljama lokalnim zakonima ograničava mogućnost državnih službenika da primaju bilo šta od trećih strana, čak i ako je to simbolične vrijednosti. Nikad nekoj osobi ne smijete nuditi ili pružati bilo koji artikl ili uslužu ako bi se time prekršio lokalni zakon, čak i ako takvo ponašanje inače ne bi bilo u suprotnosti s ovom politikom.

Ko je 'državni službenik'?

Definicija pojma 'državni službenik' u antikorupcijskim zakonima vrlo je široka.
'Državni službenici', bilo da su imenovani ili izabrani, mogu obuhvatati sljedeće osobe:

nosioce javnih funkcija na državnom, saveznom, pokrajinskom ili općinskom nivou, uključujući članove zakonodavnih tijela, nosioce izvršnih funkcija, članove upravnih tijela i članove pravosudnih organa, bilo da su imenovani ili izabrani;

zaposlenike ili predstavnike bilo koje vlade, subjekta u državnom vlasništvu ili pod državnom kontrolom bilo gdje u svijetu, uključujući zaposlenike visokog i niskog ranga. 'Subjekti u državnom vlasništvu ili pod državnom kontrolom' bez ograničavanja uključuju: centralne banke, državne investicijske fondove, bolnice, univerzitete ili aviokompanije u državnom vlasništvu, dobrovorne organizacije te bilo koji drugi poslovni poduhvat koji je u vlasništvu ili pod kontrolom vladinog subjekta. 'Vladina kontrola' može se provoditi na više načina i nije ograničena na situacije u kojim je vlada većinski dioničar;

pojedinačne osobe koje vrše državnu/javnu funkciju za stranu zemlju, teritoriju, javnu agenciju ili javno preduzeće, bilo da su imenovane ili izabранe;

službenike i zaposlenike političkih stranaka, bilo kojeg kandidata za političku funkciju, vladine zaposlenike, uključujući zaposlenike ministarstava, vladinih agencija, upravnih sudova i javnih odbora;

službenike, zaposlenike, pojedinačne osobe i agente koji rade za javne međunarodne organizacije ili u njihovo ime, poput Svjetske banke, Ujedinjenih nacija, Međunarodnog monetarnog fonda, Evropske unije itd.;

članove kraljevske porodice i

dijete, supružnika, roditelja, brata ili sestru ili drugog člana rodbine i ili bilo koje druge osobe koje djeluju u zvaničnom kapacitetu ili u ime već navedenih osoba.

Kad ste u nedoumici, trebali biste se posavjetovati sa svojim službenikom za etička pitanja i poštivanje propisa.

Podmićivanjem se smatra davanje ili nuđenje bilo čega što ima vrijednost ili čime se osigurava prednost za državnog službenika ili u njegovu korist kako bi se **utjecalo na njegovu diskrecionu odluku**, kao što je rezultat vladine revizije ili inspekcije ili odluka o dodjeli ili nastavku poslovnih odnosa ili nametanje novčane kazne.

Primjer

Plaćanje svote novca policajcu da vam ne napiše saobraćajnu kaznu i ukloni registarske tablice kamiona naše kompanije zbog saobraćajnog prekršaja.

Nije nam dopušteno da vršimo male isplate, ponekad poznate kao 'podmazivanje' ili dajemo bilo kakve druge prednosti državnim službenicima **kako bismo dobili dozvolu, licencu ili drugo potrebno odobrenje.**

Primjer

Kad želite izgraditi ili proširiti objekt ili dobiti dozvole za rad (npr. za eksplotaciju vode), trebate slijediti službenu proceduru i ne smijete vršiti nikakvu isplatu, ma koliko malu, lokalnom državnom službeniku za dobivanje dozvole ili za ubrzanje postupka pregledanja.

Također nam nije dopušteno vršiti 'plaćanja za olakšanje poslovanja' tj. male isplate državnim službenicima kako bi ubrzali ili olakšali radnje ili usluge koje nisu diskrecione naravi, poput dobivanja običnih licenci ili poslovnih dozvola ili obrade vladinih dokumenata poput viza i carinjenja. Činjenica da državni službenici nemaju diskreccionalno pravo i da su zakonom obavezni poduzeti ove radnje ili pružiti takve usluge ne predstavlja opravdanje za vršenje isplata ili davanje bilo kakvih drugih prednosti kako bi oni **ubrzali takve postupke.**

Primjer

Nuđenje gotovine ili besplatnih proizvoda carinskom službeniku kako bi ubrzao carinjenje naših proizvoda

Također pazite da slijedite sve **lokalne zahtjeve** kad sklapamo ugovore s državnim službenicima i ako imate bilo kakvih nedoumica, potražite savjet od svog službenika za etička pitanja i poštivanje propisa.

Primjer

U nekim zemljama zakonski je moguće angažirati policajce kao zaštitarsko osoblje, ali to zahtjeva odgovarajuće formalnosti i postupke. Naprimjer, ako angažirate policajca za osiguranje postrojenja, možda ćete prethodno trebati registrirati taj aranžman u Ministarstvu javnog reda i ugovoriti to s poslodavcem policajca.

Vodite računa o tome da se ponašanje pri kojem neko pokušava **na posredan način utjecati na državne službenike** također može smatrati mitom. Privid je važan. Nemojte nuditi, obećavati, davati ili dopuštati davanje ičega vrijednog ili bilo kakve koristi bilo kome ako okolnosti mogu stvoriti **privid** da biste željeli utjecati na državnog službenika. U tim situacijama potražite savjet od službenika za etička pitanja i poštivanje propisa.

Primjer

Ne donirajte sredstva za dobrovorni događaj koji sponsorira državni službenik kako bi pomogao svoju političku promociju u zamjenu za povoljnu odluku njegove uprave u vezi s revizijom našeg poslovanja koja je u toku.

Koja područja naše poslovne aktivnosti zahtijevaju posebnu pažnju?

Trebate biti posebno oprezni i ne vršiti isplate ili davati bilo kakvu drugu prednost državnom službeniku u vezi sa sljedećim situacijama:

Kada želite dobiti ili ubrzati postupak za potrebna službena odobrenja, dozvole ili licence.

Primjer

Ne možemo dobiti konačno odobrenje za građevinsku dozvolu iako smo dostavili svu zakonski potrebnu dokumentaciju. Zaposlenik ministarstva traži dodatnu naknadu koja nije predviđena zakonom kako bi se osiguralo konačno odobrenje. Trebate odbiti i odmah prijaviti situaciju službeniku za etička pitanja i poštivanje propisa;

Kod postupanja s inspekcijama i novčanim kaznama, naprimjer, kako bi se izbjegla inspekcija, utjecalo na nalaze inspekcije ili izbjegla novčana kazna.

Primjer

Državna inspektorica za zdravstvo stigla je u proizvodno postrojenje kompanije. Ne biste joj trebali obećati ili nuditi nešto vrijedno ili bilo kakvu prednost npr. besplatan proizvod **bez prethodnog pismenog odobrenja** službenika za etička pitanja i poštivanje propisa;

kod postupanja s carinskim organima kako bi se osiguralo da se roba carini kroz carinski postupak ili da se osigura da se roba carini pravovremeno. Budite oprezni ako carinski službenik pita želite li ‘ubrzani’ postupak jer bi to mogao biti drugi način traženja mita.

Primjer

Iako ste uvjereni da je sve uredu, carinski službenik tvrdi da nedostaju neke ključne informacije kako bi se dovršilo carinjenje pošiljke lako kvarljivog soka od jagode i da može napraviti izuzetak za dodatnih 150 američkih dolara i odmah pustiti pošiljku. U suprotnom će se sok pokvariti. U tim okolnostima trebate ljubazno odbiti plaćanje radi ubrzavanja carinjenja i napomenuti da takva plaćanja nisu u skladu s politikom kompanije. Za naredne korake obratite se službeniku za etička pitanja i poštivanje propisa ili

za dobijanje radnih dozvola, viza i registracije

za sebe ili drugog zaposlenika kompanije. Često je korisno kontaktirati lokalnu ambasadu zaposlenika koji pokušava dobiti vizu. Ponekad ambasada može pomoći. Treba biti oprezan sa zahtjevima za ‘doplatu’ za izdavanje viza zaposlenicima kompanije ili njihovim porodicama, što može biti sredstvo za izvlačenje mita.

Primjer

Novoimenovani generalni direktor koji dolazi iz druge zemlje ne može porodicu preseliti u novu zemlju domaćina bez radne dozvole. Lokalna useljenička služba odbija izdati takvu dozvolu osim ako im se ne plati neslužbena ‘doplata’ za zapošljavanje. Čak i ako kašnjenje uzrokuje značajne poteškoće, trebate ljubazno objasniti da politika kompanije ne dopušta plaćanje takvih doplata i odmah prijaviti incident i razgovarati o narednim koracima sa službenikom za etička pitanja i poštivanje propisa.

Šta učiniti ako državni službenik zatraži mito ili se sumnja da to čini?

Možete se susresti s državnim službenikom koji traži mito ili vam čak prijeti da će odgoditi odluku ili odlučiti protiv interesa kompanije ako ne postupite u skladu s takvim zahtjevom.

Da biste izbjegli takve situacije ili efikasno upravljali njima, uradite sljedeće:

budite upoznati s lokalnim pravilima i propisima kao i vremenskim rokovima koje treba uzeti u obzir prilikom: pribavljanja bilo koje vrste odobrenja, dozvole ili licence za carinjenje, pribavljanja radne dozvole, vize ili registracije ili provođenja drugih postupaka. Pripremite odgovarajuće tražene dokumente i planirajte dovoljno vremena za ugodno vođenje ovih postupaka na normalan način;

izjavite odmah i jasno da ne možete i nećete plaćati mito kao način poslovanja;

pazite da dobro razumijete strukturu nadležnog regulatornog tijela tako da, ako bude potrebno, budete spremni da se požalite višem državnom službeniku radi rješavanja problema ili identificirate alternativne uredre koji ne traže mito;

radite s lokalnom privrednom komorom i uključite druge odjele i kolege unutar naše organizacije kako biste razgovarali o rješenjima ako se pojave problemi;

zamolite druge da vas prate – prisustvo drugih osoba može obeshrabriti službenika da traži mito;

platite samo one poreze, takse, novčane kazne ili druge naknade koje se zahtijevaju primjenjivim lokalnim zakonima ili one koje je odobrio službenik za etička pitanja i poštivanje propisa, a sve takve poreze i naknade plaćajte direktno ovlaštenoj službi odgovarajuće državne ili druge agencije, a ne bilo kojem drugom pojedinačnom državnom službeniku;

budite oprezni u radu s pružaocima usluga treće strane koji navode da mogu riješiti carinske probleme koristeći svoj odnos s vlastima; Antikorupcijska politika kompanije Coca-Cole HBC ne dozvoljava davanje mita državnim službenicima putem trećih strana koje djeluju za kompaniju, bilo direktno ili indirektno;

prilikom angažiranja zaposlenika pitajte kandidata je li ranije obavljao funkciju državnog službenika ili takvu funkciju obavlja sada te je li povezan s bilo kime ko je državni službenik; ako je odgovor pozitivan, prije angažiranja kandidata morate **dobiti prethodno pismeno odobrenje službenika za etička pitanja i poštivanje propisa;** i

potražite smjernice i pomoć tamo gdje je potrebno.

Ako se iznese prijetnja koja ugrožava ličnu sigurnost zaposlenika (naprimjer, ako je državni službenik naoružan i prijeti ili ako se isplata mora odmah izvršiti radi osiguranja sigurnog izlaska iz određene situacije ili lokacije), isplatu treba izvršiti bez prethodnog odobrenja, a zatim isplatu trebate prijaviti službeniku za etička pitanja i poštivanje propisa što je prije moguće. Svaka isplata koja se zahtijeva u ovakvoj situaciji treba biti ispravno evidentirana u knjigama i evidencijama kompanije.

Nuđenje ili primanje poklona i usluga reprezentacije

U ovom se odjeljku objašnjava šta smijete i šta ne smijete raditi u vezi s nuđenjem i primanjem poklona i usluga reprezentacije. Primjenjuju se jednako na postupke s kupcima, distributerima, dobavljačima, konsultantima, izvođačima, agentima i predstavnicima, drugim poslovnim partnerima ('Poslovni partneri') i državnim službenicima.

Ovo je dio našeg Antikorupcijskog programa s kojim se najčešće susrećemo u svakodnevnom profesionalnom životu. U mnogim slučajevima potpuno je zakonito davati i primati skromne i primjerene poklone i usluge reprezentacije. U svakoj zemlji uveli smo **Pravila o poklonima i uslugama reprezentacije (uključujući besplatne proizvode i obroke)**. Tim se pravilom pojašnjava kada možete postupati bez odobrenja pravnog odjela i kada, zbog novčane vrijednosti predloženog poklona ili usluge reprezentacije ili drugih okolnosti, trebate prethodno odobrenje službenika za etička pitanja i poštivanje propisa ili jednostavno nije moguće primiti ili dati poklon.

Primjer

Šef lokalne porezne uprave u kojoj je kompanija registrirana kao porezni obveznik traži besplatna pića kompanije za rođendansku zabavu svog sina. Trebate ljubazno objasniti da vam u skladu s pravilima/politikom kompanije nije dopušteno da mu isporučujete proizvode kompanije i odmah prijavite zahtjev službeniku za etička pitanja i poštivanje propisa.

Čak i ako su dopušteni, pokloni i usluge reprezentacije i dalje zahtijevaju odgovarajuću računovodstvenu dokumentaciju i moraju se tačno evidentirati u **Antikorupcijskim knjigovodstvenim karticama glavne knjige** kompanije u skladu s važećim računovodstvenim pravilima.

Postoje određena pravila i smjernice koji se primjenjuju u svim okolnostima:

nikada nikome nemojte давати готовинске поклоне нити узимати готовинске поклоне од било кога – било директно или индиректно. Исто се односи на поклоне који су еквивалентни новцу, укључујући поклон-бонове;

nikada nemojte pristajati na dnevnicu za troškove – stvarni troškovi trebali bi biti pregledani i, ako je primjenjivo, plaćeni ili nadoknađeni (jer u protivnom ostvarujete готовински поклон);

 obroci, pokloni ili usluge reprezentacije, kao i troškovi putovanja i smještaja ne bi trebali biti pretjerani i trebaju biti razumno za određene okolnosti. Ako imate bilo kakvih nedoumica jesu li obrok, poklon ili usluga reprezentacije pretjerani, uvijek se posavjetujte sa službenikom za etička pitanja i poštivanje propisa.

Primjer

Nakon planiranog otvaranja novog postrojenja kompanije za proizvodnju vode direktor postrojenja ne smije odvesti državnog službenika i njegove saradnike u najljepši gradski restoran, čak i ako to obično rade druge kompanije;

 aktivnost treba biti povezana s opravdanom poslovnom svrhom. Uopćeno govoreći, na obroku ili događaju reprezentacije uvijek bi trebao biti prisutan zaposlenik.

Primjer

Generalni direktor ne može poslovnom partneru osigurati karte za nogometnu utakmicu ako za to nema opravdane poslovne svrhe i ako, u stvari, ne planira prisustvovati ili zahtijeva od drugog zaposlenika da prisustvuje;

 Državne službenike ne treba pozivati na vrhunske događaje (npr. Olimpijske igre ili druge sportske ili kulturne događaje);

 nikada ne nudite gostoprимstvo ili uslugu reprezentacije osobi ili ih ne primajte od nje ako je ona u stanju da utječe na predmet koji se čeka ili je u toku u vezi s kompanijom (npr., ako ta osoba može odobriti zahtjev, izvršiti inspekciju ili utjecati na pregovore o ugovoru, tendere ili postupke odabira dobavljača). Isto važi u svim okolnostima koje uključuju ili stvaraju utisak da uključuju dogovor prema kojem se pogodnost nudi u zamjenu za neku korist za kompaniju;

 uvijek budite svjesni vlastitih pravila naših poslovnih partnera i državnih službenika o primanju poklona i usluga reprezentacije. Nemojte nuditi poklone ili usluge reprezentacije za koje znate da ih njihova pravila ne dopuštaju. Pored toga, ako rješavate pitanja s državnim službenicima, upoznajte se s lokalnim zakonodavstvom kojim se regulira ponašanje državnih službenika. Službenik za etička pitanja i poštivanje propisa moći će vas savjetovati o takvim zakonskim zahtjevima.

Primjer

Mnogi kupci i dobavljači zabranjuju svojim zaposlenicima zajedničke obroke tokom godišnjeg pregovaračkog postupka;

nikad ne tražite poklone ili pozivnice.

Primjer

Tražite od dobavljača koji sponzorira popularni sportski događaj da pronađe ulaznice za vas i vašeg supružnika i

ako vam se ponudi nešto što premašuje smjernice u lokalnom Pravilniku o poklonima i uslugama reprezentacije, ljubazno odbijte i objasnite pravila kompanije. Ako okolnosti pod kojima je poklon dat onemogućavaju njegovo vraćanje ili ga praktično čine veoma teškim, trebate obavijestiti službenika za etička pitanja i poštivanje propisa. U određenim slučajevima umjesto da se poklon vrati prihvatljivo je da predmet donirate u dobrovorne svrhe ili da ga podijelite među većom grupom zaposlenika.

Primjer

Ako voditelj ključnih kupaca primi tri flaše šampanjca od svog kupca, on će nakon savjetovanja sa službenikom za etička pitanja i poštivanje propisa moći podijeliti te flaše izvan svog tima među kolegama koji nemaju poslovni odnos s tim kupcem.

Obilasci naših pogona i demonstracija naših proizvoda; Gostoprимstvo, putovanja i smještaj

Zaposlenici mogu pozvati državne službenike ili poslovne partnere u objekte kompanije radi obilaska ili demonstracije proizvoda. Slično tome, zaposlenici mogu pozvati državne službenike ili poslovne partnere kako bi ih ugostili i osigurali im razumna putovanja i smještaj u zakonite poslovne svrhe. Zaposlenici također mogu dobiti pozivnice od naših poslovnih partnera za slične događaje.

Možete platiti **razumne i poštene troškove** ili vam ti troškovi mogu biti nadoknađeni, a u njih spadaju troškovi obroka koje je napravio državni službenik ili poslovni partner tokom poslovne posjeti ili troškovi obroka koji se plaćaju za njih, pod uvjetom da su ispunjeni svi opći zahtjevi (uključujući za sve poklone ili obroke **prethodno odobrene** i odgovarajuću dokumentaciju u skladu s lokalnim Pravilima o poklonima i uslugama reprezentacije) i pod uvjetom da:

takve aktivnosti uključuju i da su takvi troškovi direktno povezani sa zakonitim poslovnim svrhama kao što su promocija, demonstracija ili pojašnjavanje proizvoda kompanije ili provođenje obilaska objekata kompanije;

plaćanje takvih troškova od poduzeća uopćeno se prihvata, uobičajeno prakticira i dopušta u skladu s lokalnim zakonima i našim lokalnim **Pravilima o poklonima i uslugama reprezentacije**;

ne pristajete da događaj ili nadoknadu troškova za njega čuvate kao tajnu od poslodavca osobe koja je bila u posjeti ili državnog službenika

troškove putovanja i smještaja plaća samo kompanija i to direktno pružaocima putovanja i smještaja trećih strana. Kada direktno plaćanje takvim pružaocima trećih strana nije moguće, plaćanje se može izvršiti poslodavcu date osobe ili državnog službenika, ali se nikad ne može izvršiti direktno datoj osobi ili državnom službeniku i

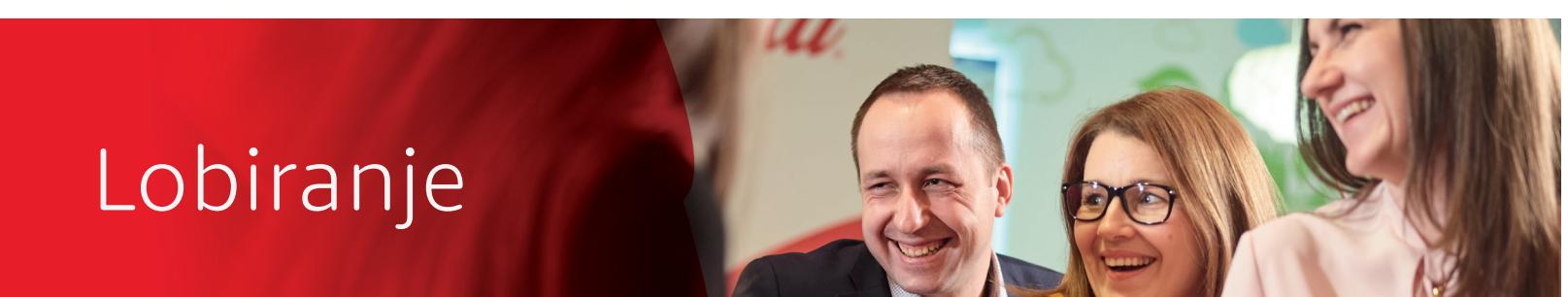
čak i ako možete platiti ili dobiti nadoknadu za takve troškove, kompanija nikada neće zaposlenicima isplaćivati gotov novac kako bi pokrila te troškove, a ni vi nikada ne biste trebali primati gotovinu kao nadoknadu za svoje troškove.

Vrhunski događaji

Lokalna Pravila o poklonima i uslugama reprezentacije vrijede za sve događaje. Međutim, u nekim slučajevima postoje posebna pravila za vrhunske događaje (npr. Olimpijske igre ili druge sportske ili kulturne događaje). Uzmite u obzir takve posebne smjernice kada je to primjenjivo. Službenik za etička pitanja i poštivanje propisa moći će vas usmjeriti prema relevantnoj politici i savjetovati vas kako da je primijenite u svojim okolnostima. Trebali biste biti slično oprezni i razgovarati sa službenikom za etička pitanja i poštivanje propisa ako vas poslovni partner pozove na vrhunski događaj. Kao što je gore spomenuto, državne službenike ne treba pozivati na vrhunske događaje, a njihove troškove prisustva, putovanja i smještaja na takvima događajima uvijek mora snositi njihov poslodavac.

Lobiranje

Prije sklapanja bilo kakvog lobističkog aranžmana morate dobiti **prethodno pismeno odobrenje** od službenika za etička pitanja i poštivanje propisa. Službenik za etička pitanja i poštivanje propisa pružit će vam podršku da osigurate da ispunjavamo zahtjeve bilo kojih zakona, propisa ili pravila vezanih za lobiranje, uključujući lokalne zahtjeve za registraciju i izvještavanje. Svi aranžmani za lobiranje moraju biti u potpunosti dokumentirani i sadržavati jasne i detaljne ugovore o zadržavanju, fakture od lobista i dokumentaciju radnog proizvoda. Nemojte angažirati lobiste dok ne provedete detaljnu procjenu putem treće strane (pogledajte u nastavku). Nije nam dopušteno angažirati aktivnog državnog službenika ili bilo koga od njegovih srodnika da u ime kompanije obavljaju aktivnosti lobiranja ili političkog zastupanja.

Dobrotvorni prilozi

Generalni direktori i članovi Upravnog odbora ovlašteni su da daju dobrotvorne priloge (pogledajte našu politiku kompanije o davanju priloga). Međutim, dobrotvorni prilozi dozvoljeni su samo ako:

dobrotvorna organizacija koja prima prilog predstavlja dobrotvornu organizaciju koja djeluje u dobroj vjeri i koja je kao takva pravno regulirana i nadzirana u datom području pravne nadležnosti;

nema razloga za vjerovanje da se samom dobrotvornom organizacijom može **direktno ili indirektno upravljati u privatnu korist bilo kojeg državnog službenika**; i

sve relevantne evidencije koje se odnose na takve troškove čuvaju se i evidentiraju u Antikorupcijskim knjigovodstvenim karticama glavne knjige.

Ako je bilo koji državni službenik direktor ili službenik dobrotvorne organizacije ili je na neki drugi način usko povezan s dobrotvornom organizacijom ili zahtijeva da kompanija donira sredstva toj dobrotvornoj organizaciji, o tome trebate pismeno obavijestiti službenika za etička pitanja i poštivanje propisa. Službenik će vas savjetovati u vezi s upitim ili drugim postupcima koji su neophodni kako bismo s visokom stepenom sigurnosti utvrdili hoće li prilog biti odobren.

Politički prilozi

Neophodno je pribaviti **prethodno pismeno odobrenje** od Odbora direktora kompanije prije odobravanja ili davanja političkog priloga u ime kompanije. Sve evidencije koje se odnose na takve troškove moraju se čuvati i bilježiti u Antikorupcijskim knjigovodstvenim karticama glavne knjige.

Angažiranje trećih strana – Općenito

Kompanija može biti **odgovorna** za mito koji je platio svako ko djeluje u ime kompanije ili za mito koji je platio **neko ko obavlja usluge za kompaniju**. Zbog toga **nikad ne bismo trebali ovlastiti treću stranu ili tražiti od treće strane da plati mito poslovnom partneru ili državnom službeniku ili prima od njega**, niti smijemo previđati aktivnosti trećih strana koje djeluju u ime kompanije, a koje bi mogle biti u sukobu s ovom politikom.

Primjeri trećih strana

kupci, distributeri, dobavljači, agenti, predstavnici, konsultanti, ostali posrednici, izvođači i pružaoci usluga, poduzetnici koji prometuju nekretninama, kompanije za prodaju i marketing, porezni savjetnici, lobisti.

Službeniku za etička pitanja i poštivanje propisa trebali biste prijaviti svako ponašanje treće strane koja je kandidat za obavljanje ili koja obavlja usluge za kompaniju (ne samo kupovinu i preprodaju robe, bez bilo kakvog daljnog učestvovanja kompanije) za koje vjerujete da predstavlja kršenja ove politike.

Primjer

Saznali ste da konsultant angažiran da zastupa kompaniju prilikom dobijanja građevinske dozvole za naše postrojenje poziva državne službenike na raskošne obroke i zabavu i ima praksu da angažira njihove srodnike radi 'izgradnje dobrih odnosa' s regulatornim tijelima.

Angažiranje trećih strana koje stupaju u interakciju s državnim službenicima – Prethodna detaljna procjena i odobrenje

Ako ste vlasnik poslovnog ugovora s trećom stranom **koja može komunicirati s državnim službenicima u ime kompanije**, bit ćeće odgovorni za cijelokupni odnos s tom trećom stranom – od razmatranja za odabir te treće strane do kraja njenog angažmana. U tom smislu morate osigurati da se provede detaljna procjena i dobije **prethodno pismeno odobrenje** od službenika za etička pitanja i poštivanje propisa prije angažiranja treće strane.

Detaljna procjena u pogledu zabrane mita za strane koje u ime kompanije mogu komunicirati s državnim službenicima u svim slučajevima mora se provoditi putem platforme Exiger na [\[https://insight.exiger.com/Auth/Login\]](https://insight.exiger.com/Auth/Login), koja bi trebala prepoznati je li ta strana visoko rizična, ima li ranije tužbe za neprimjereno obavljanje poslova itd. Ako platforma Exiger ukaže na bilo kakve znakove upozorenja, trebali biste se posavjetovati sa službenikom za etička pitanja i poštivanje propisa. Ta detaljna procjena mora se obnavljati svake dvije godine.

Primjer

Lokalni odjel za ljudske resurse angažira kompaniju za dobivanje radnih dozvola. Vlasnik odjela za ljudske resurse s pružaocem usluga u konačnici je odgovoran za provođenje detaljne procjene. Ako on ili ona imaju bilo kakvih pitanja u vezi s postupkom ili platformom Exiger, treba potražiti smjernice od službenika za etička pitanja i poštivanje propisa.

Angažiranje trećih strana koje stupaju u interakciju s državnim službenicima – Ugovaranje i nadzor odnosa

Vlasnik poslovanja odgovoran za odnos mora osigurati da ugovor s posrednikom jasno i određeno opisuje vrstu usluge koju će posrednik pružiti, da je ta usluga vidljivo pružena i da je odgovarajuća naknada proporcionalna usluzi koju obavlja posrednik na toj konkretnoj lokaciji. Pored toga, vlasnik poslovnog odnosa trebao bi pribaviti od službenika za etička pitanja i poštivanje propisa radi uključivanja u ugovor s posrednikom odredbe u kojim se navodi da druga strana nije učestvovala u primanju mita niti će to činiti. Odjeli za pravne poslove i nabavke po potrebi će vam pružiti podršku, ali na vama je krajnja odgovornost kao poslovnog kontakta da procijenite ponašanje treće strane kojom upravljate i iznesete bilo kakvu sumnju službeniku za etička pitanja i poštivanje propisa.

Mora se obratiti pažnja na znakove koji ukazuju na opasnost da data strana može biti neusklađena s ovom politikom, kao što su:

treća strana zahtijeva neproporcionalnu naknadu za uspjeh ili procent;

treća strana zahtijeva neprimjereni način plaćanja (npr. indirektna plaćanja naplativa u drugoj državi, plaćanja u gotovini ili uplate na račun nepovezane treće strane);

treća strana nije spremna da potpiše ugovor;

treću stranu preporučio vam je državni službenik;

čini se da treća strana nema odgovarajuće iskustvo relevantno za predmetni zadatak;

treća strana obećava neobično brze rezultate ili

treća strana zahtijeva dodatna plaćanja ili poklone.

Ako data situacija obuhvata bilo šta od navedenog, problem trebate bez odgađanja prijaviti službeniku za etička pitanja i poštivanje propisa.

Prijavljivanje kršenja

Ako primijetite ponašanje koje može predstavljati kršenje ove politike ili ako su vam se obraćali u svrhu primanja mita ili korupcije, obratite se službeniku za etička pitanja i poštivanje propisa ili koristite liniju Speak Up!, kojoj se može pristupiti anonimno i koja je dostupna na www.coca-colahellenic.ethicspoint.com. Moguća kršenja bit će preispitana i istražena po potrebi i mogu dovesti do disciplinskog postupka. Svako takvo prijavljivanje tretirat će se kao povjerljivo u mjeri u kojoj je zakonom dopušteno. Neprijavljivanje kršenja ove politike predstavlja neovisno kršenje ove politike i Kodeksa poslovnog ponašanja, koje je podložno disciplinskom postupku uz kazne koje uključuju prekid radnog odnosa.

Moguća ozbiljnija kršenja Politike, poput onih koje uključuju visoke nivoe upravljanja, značajne sume novca ili navodne kriminalne radnje, trebaju se odmah prijaviti Pravnom odjelu ili glavnom službeniku za usklađenost.

